3/2022

Velkých Svatoňovic a Markoušovic

Zpravodaj občanů

Slovo redakční rady

Vážení čtenáři,

náš Zpravodaj vychází pravidelně již šest let. První číslo Zpravodaje v dnešní podobě vyšlo v červenci roku 2016 a redakční rada pevně věří, že se stalo součástí informačních kanálů o dění v naší obci.

Jeho pravidelné vycházení jsme mohli zajistit nejen díky spolupráci se zástupci spolků a organizací působících v naší obci, ale i podpoře zastupitelstva obce, které na jeho vydávání vyčleňuje potřebné finanční prostředky.

Všem zmíněným redakční rada vyslovuje poděkování a zároveň vyslovuje přání, aby ve své činnosti neustávali a přispěli tak k vydávání dalších čísel.

Nebráníme se ani podnětům od vás čtenářů, ba naopak rádi je přivítáme. Můžete je odevzdávat do schránky na obecním úřadě či zaslat na e-mail ***zpravodaj@velke-svatonovice.cz***. V případě, že se necítíte být schopni příspěvek samostatně zpracovat, můžete oslovit kteréhokoli člena redakční rady. Ten zároveň, pokud si to budete přát, zachová vaši anonymitu.

Redakční rada pracuje ve složení:

předseda
Viktor Marek – starosta obce

šéfredaktor
Dr. Josef Dvořák

členové
Ing. Libor Kneifel, Miloslav Košťál (kronikář obce), Mgr. Eva Prouzová a Ludmila Špetlová

Redakční rada

Informace pro občany

Zasedání zastupitelstva

Obecní zastupitelstvo se sešlo na svém veřejném zasedání dne 11. května a 15. června 2022.

Na svém prvním zasedání od vydání předchozího čísla Zpravodaje (ve skutečnosti 25. zasedání) zastupitelstvo vzalo na vědomí rozpočtové opatření č. 3/2022. Dále upravilo výši příspěvku pro Oblastní charitu Dvůr Králové za služby pro občany obce.

Projednalo a schválilo v rámci majetkových záležitostí odkup dvou parcel pro zajištění výstavby chodníku podél komunikace v obci a schválilo

Pokračování na straně 3 >>

Sloupek starosty obce

Milí spoluobčané,

prázdniny jsou v plném proudu, trávíte dovolené a děti jsou na táborech. Počasí přeje, doufám, že si léto v klidu a ve zdraví užíváte.

I letos byly teplé večery zpestřeny kulturními akcemi. Mnozí se s rodinou či přáteli určitě pobavili při promítání letního kina.

Během léta nadále probíhá velká rekonstrukce nízkého napětí společností ČEZ a s tím spojené další stavební práce, obnova veřejného osvětlení a opravy povrchů komunikací po výkopových pracích.

Je dokončena projektová dokumentace na revitalizaci rybníku Aman, vše je připraveno na podání žádosti o dotaci.

Čekáme na podepsání smlouvy s majiteli pozemku, abychom mohli vybudovat nové autobusové nástupiště v Markoušovicích u bývalé prodejny.

Blíží se konec čtyřletého volebního období, v září budete moci opět volit obecní zastupitele. Věřím, že se nám i s Vaší podporou podařilo zrealizovat spoustu projektů. Občanům slouží nová kanalizace a čistička v dolní části obce, děti i dospělí využívají multifunkční hřiště v Markoušovicích i Velkých Svatoňovicích, žáci ZŠ a MŠ si mohou tvořit v nové, moderně vybavené školní dílně atd. Ne vždy to bylo jednoduché, ale všechny problémy jsme se snažili řešit zodpovědně a s veřejnými financemi zacházeli s péčí řádného hospodáře. Přes veškeré investice se nám podařilo ušetřit a udržet obecní rozpočet v dobré kondici. Nyní máme na účtu cca 26 mil. Kč. S těmito úsporami jsme v budoucnu schopni žádat o projekty nebo je přímo realizovat bez nutnosti půjček a úvěrů, zkrátka nezadlužovat obec.

Velmi děkuji zastupitelům za spolupráci, podporu a za čas, který věnovali rozvoji obce. Je mi ctí Velké Svatoňovice a Markoušovice spravovat, je to pro mne obrovská zkušenost.

Přeji Vám pohodu a příjemný zbytek léta, těším se na další setkávání s Vámi.

Starosta obce Viktor Marek

Kdy a kde jsme pro Vás

Změny provozních dob jsou vyhrazeny.

Obecní úřad

www.velkesvatonovice.cz
www.facebook.com/velsvat

Spojení:

tel.:	499 881 860
starosta:	724 180 857
místostarosta:	733 740 275
E-mail:	urad@velkesvatonovice.cz

Úřední hodiny:

Po a St	8.00-12.00, 13.00-17.00
Út a Čt	8.00-12.00
Pá	Pro veřejnost úřad uzavřen

Obecní knihovna:
Po 17.00 – 19.00

Hasičské muzeum je možno navštívit po domluvě na tel. 777 113 858, 606 605 524 nebo 607 877 248

Pošta

Po, St	13.00 – 16.30
Út, Čt, Pá	08.00 – 11.00

Potraviny

Večerka Velké Svatoňovice 388

Po - So	6.00 – 20.00
Ne	7.00 – 20.00

Ordinace praktického lékaře

MUDr. Radek Cvrček
Dům pro seniory, Velké Svatoňovice 210

Po	06.00 – 12.00
Út	07.00 – 12.00
St	17.00 – 20.00 (objednaní)
Čt	15.00 – 20.00
Pá	06.00 – 13.00 (12.00-13.00 objednaní)

tel. 499 397 525, mob. 776 150 525

Sběrný dvůr Trutnov:
(Horská 99, Trutnov)

Po, St a Pá	13.00 – 18.00
Út a Čt	08.00 – 13.00
So	08.00 – 12.00

Sběrné místo Velké Svatoňovice:

Po a St	08.00 – 17.00
Út, Čt a Pá	08.00 – 15.00
So	08.00- 12.00

lze ukládat pouze papír, plast, bio odpad, rostlinný olej ze smažení, kovy, směsný odpad v pytlích zakoupených na OÚ, zářivky, elektroodpad, baterie, **zákaz ukládaní odpadu k bráně**

Skládka Bohuslavice:
Po - Pá 7.00-15.00
stavební odpad, rozměrný odpad

Prodej mléka

Areál ZD Velké Svatoňovice
Út a Pá 7.00 – 9.00
(objednání na tel. 775 330 270)

Poruchy

- **dodávky vody**
  tel. 733 740 273, 733 740 274
  (voda@velkesvatonovice.cz)
- **obecního rozhlasu**
  tel. 733 740 273, 733 740 274
- **dodávky elektřiny**
  ČEZ Distribuce poruchy
  800 850 860 (volání zdarma)
- **dodávky plynu**
  Innogy 1239

Restaurace

K-Klub

Po, Út, Čt – So	11.00 – 15.00
St	11.00 – 20.00

Neděle zavřeno

Sokolovna Markoušovice

Ne, Út - Čt	17.00 – 21.00
Pá - So	17.00 – 23.00

Pondělí zavřeno

Restaurace Na Puškvorci
Denně 16.00 – 20.00
Středa zavřeno

Pekař

Velké Svatoňovice dvůr ZD

Út	8.00 – 9.00
Pá	7.00 – 7.40, 8.10 – 9.00

Velké Svatoňovice BUS Pod Kopečkem
Čt 8.45

U Masokombinátu Orlické uzeniny

Út	7.00
Čt	8.35

Markoušovice - náves
Čt 08.10 – 08.25

Vyvážení septiků a žump:

VaK Úpice a.s.	tel. 499 881 461 tel. 605 984 630
VaK Trutnov a.s.	tel. 604 252 528

Vystřihni mě a pověs kam budeš chtít, ať jsi v obraze.

>> Pokračování ze strany 1

záměr úpravy nástupiště u autobusové zastávky v Markoušovicích u bývalé prodejny.

Poté starosta informoval o nutnosti vyhlášení konkurzního řízení na pozici ředitele/ky ZŠ a MŠ Velké Svatoňovice, jehož vyhlášení zastupitelstvo schválilo.

Na závěr jednání projednalo a schválilo smlouvu na provedení kontroly hospodaření ZŠ a MŠ autorizovanou firmou.

Na svém dalším zasedání probralo a schválilo uzávěrku hospodaření obce za rok 2021. Uzávěrka prošla i auditem Královéhradeckého kraje bez připomínek.

Dále potvrdilo kupní smlouvy na pozemek pro Lesy ČR, od nichž obdržela pozemek bezplatně.

Schválilo prodej stavebních pozemků na základě vyhlášené nabídky a schválilo znovu vyhlášení výzvy na poslední pozemek.

Zastupitelstvo souhlasilo se založením spořicího účtu u České spořitelny, kam převede prostředky z běžného účtu.

Pro potřebu dovybavení základní školy schválilo převedení prostředků z rezervního fondu ZŠ a MŠ.

V neposlední řadě schválilo novelizaci Směrnice o poskytování darů z rozpočtu obce a smlouvu o přijetí dotace ČEZ na výstavbu lanové dráhy v prostoru hřiště.

Jako poslední bod prodiskutovalo a přijalo Strategický plán rozvoje obce na roky 2022–2030.

Všechny přijaté dokumenty můžete dohledat a s výsledky jednání se podrobněji seznámit na stránkách obce. Nejlépe však při své účasti na jednáních, kde můžete i aktivně vstoupit do projednávání jednotlivých bodů.

J. D.

Volby do zastupitelstva obce

Jak mnozí z vás již zaznamenali, proběhnou ve dnech 23. a 24. září **volby do zastupitelstev obcí**. To platí i pro naši obec a vzhledem k tomu, že další číslo Zpravodaje vyjde až po těchto volbách, dovolujeme si vás na ně upozornit.

V naší obci se bude volit již tradičně ve dvou volebních místnostech, č. 1 na obecním úřadě ve Velkých Svatoňovicích a č. 2 v klubovně u sokolovny v Markoušovicích.

Celkově budeme volit opět devítičlenné zastupitelstvo. Hlasovací lístky obdrží každý občan s trvalým bydlištěm, který nejpozději v druhý den voleb dovrší 18 let, do své domovní schránky. Pokud by se tak vlivem nepředvídaných okolností nestalo, obdrží je přímo ve volební místnosti od volební komise.

J. D.

Hospodaření obce v roce 2021

Obec v roce 2021 hospodařila na základě schváleného rozpočtu, který přijalo zastupitelstvo na svém zasedání dne 16. prosince roku 2020.

Všechny změny, které byly v pravomoci starosty obce, dával starosta na vědomí obecnímu zastupitelstvu. Větší změny pak zastupitelstvo projednávalo a schvalovalo.

Na počátku roku 2021 měla obec na účtu u České spořitelny a.s. 23 825 217,18 Kč.

V průběhu roku měla celkové příjmy 26 976 063,92 Kč, oproti plánu 26 710 500 Kč.

Výdaje byly ve výši 27 335 457,06 Kč, oproti plánu 30 175 000 Kč.

Celkově tedy hospodařila s deficitem 359 393,14 Kč, který byl uhrazen z dřívějších úspor.

Hospodaření obce postupně projednal finanční a kontrolní výbor obecního zastupitelstva a prošlo kontrolou auditu Královéhradeckého kraje bez připomínek. Následně uzávěrku schválilo i obecní zastupitelstvo na svém zasedání.

I. K.

Psali o nás

O naší obci se píše nejen v našem Zpravodaji, ale i v jiných periodikách. Občas zaznamenáme článek v Krkonošských novinách a naposledy byl otištěn ve sborníku Rodným krajem č. 64/2022, str. 38 – 41 článek pana Václava Jiráska *„K výročí 60 let od konce Dolu Pětiletka ve Starém Sedloňově“*. Připomíná se v něm událost, kterou mnoho z vás – čtenářů našeho zpravodaje – samo pamatuje. Sborník vydává Vlastivědný spolek při Městském kulturním středisku Červený Kostelec.

J. D.

Olympiáda pro starší a dříve narozené

MAS Království – Jestřebí hory o.p.s. a TJ Sokol Havlovice z.s. připravují na 8. září od 13 hod. **14. ročník olympiády pro starší a dříve narozené.**

Letos se mohou zúčastnit senioři narození v roce 1957 a starší.

Zájemci o účast, která byla v předchozích letech z naší obce vždy početná, se mohou přihlásit na tel. 730 164 404 nebo na obecním úřadě ve Velkých Svatoňovicích, který vaši registraci u pořadatelů zařídí. Včasná registrace zájemců pomůže s celou organizací, proto přihlášky podávejte do 25. srpna. Na základě zájmu bude zajištěn i svoz zájemců.

Pokud se nestihnete včas přihlásit, budete na akci vítáni jako diváci.

J. D.

Ořezání stromů

Žádáme všechny majitele zahrad v bezprostřední blízkosti místních komunikací, aby ořezali větve stromů zasahující přes plot. Nejenže se množí stížnosti kvůli obtížnému průjezdu větších aut a kurýrních služeb, ale zároveň tato situace ztěžuje i zimní údržbu.

Předem děkujeme za spolupráci při údržbě naší obce.

OÚ

Vítání nových občánků

V sobotu 18. června 2022 se konalo v obřadní síni Obecního úřadu ve Velkých Svatoňovicích letošní první vítání občánků.

Nejmenší děti se svými rodiči přivítala matrikářka paní Jana Šrámková. Pan starosta Viktor Marek pronesl slavnostní řeč, maminky potěšil kytičkou a malé občánky dárkem.

Tuto slavnost zpříjemnily děti ze základní školy básničkami a hrou na flétničky.

Rodičům a dětem přejeme hodně štěstí, zdraví, pohody a vzájemné lásky.

Uvítány byly 4 děti:

Tereza Jedličková, Vítězslav Kubját, Tomáš Václav a Daniel Tlachač

J. Š.

Přístavba školky

Z důvodu nedostačující kapacity školky jsme se rozhodli ji rozšířit. V této chvíli se dokončuje projekt na přístavbu patra školky, kde vzniknou dvě nové učebny a ložnice, čímž se zvětší zázemí pro naše nejmenší děti.

Přístavbou druhého patra se navýší celková kapacita školky a budou zde moci být dvě samostatné třídy, oproti jedné současné. Pro děti je v projektu připravena skluzavka z přistaveného patra do přízemí. Nyní už jsme na přestavbu připraveni.

Investice na přestavbu bude poměrně nákladná, ale velkou část celé stavební akce předpokládáme pokrýt z některého z postupně vyhlašovaných dotačních titulů. Od toho se pak bude odvíjet termín realizace přístavby.

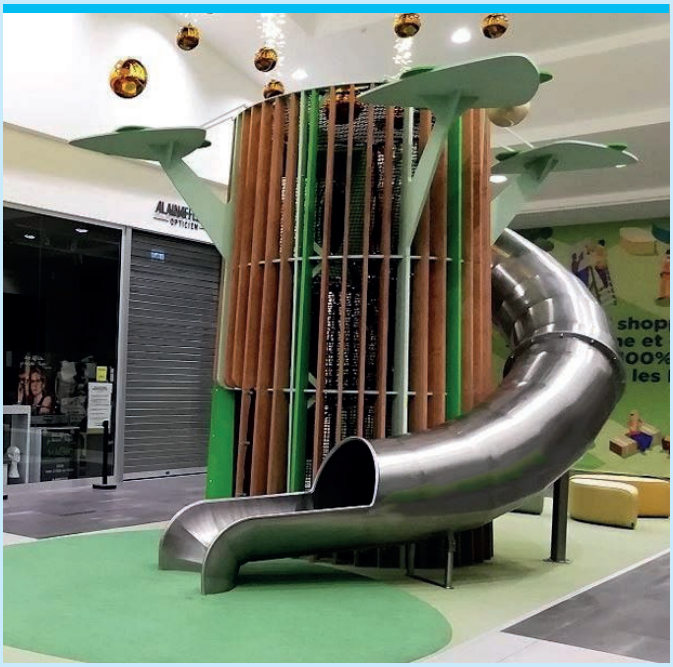

OÚ

Nadace ČEZ - Oranžové hřiště

Vedení obce se snaží rozšiřovat rozpočet obce o příspěvky z dotací vyhlašovaných různými organizacemi a ministerstvy.

Z podaných dotačních žádostí se v letošním roce podařilo získat finanční prostředky z grantového řízení **Nadace ČEZ - Oranžové hřiště** ve výši 195 tis. Kč. Z obdržených finančních prostředků bude na hřišti „Puškvorák" vybudována dvojitá lanová dráha pro zpestření volnočasových aktivit místních i přespolních ratolestí. Výstavba tohoto nového herního prvku se uskuteční v letošním roce.

Vedení obce bude po její instalaci sledovat provoz a názory občanů žijících v blízkosti a v případě potřeby přijme vhodná opatření, která by při zpestření volnočasových aktivit mládeže nenarušovala klid v okolí lanové dráhy.

OÚ

Rybník Aman

Již dlouhou dobu leží vedení obce na srdci stav rybníku Aman. Pro to, aby se stav zlepšil, bylo nutné nejdříve splnit mnoho podmínek. V první řadě vypořádat pozemky, na kterých se nachází, a zajistit, aby celá jeho plocha byla na pozemku obce. Následně sjednat dohody se všemi, kteří mají na starosti průtok rybníkem.

Vše se podařilo zajistit.

O co šlo? Podařilo se zajistit projekt a získat veškerá povolení pro **odbahnění rybníku Aman**. Tato akce bude však finančně náročná, a tak nyní čekáme na vyhlášení vhodného dotačního titulu, což by podle našich informací mělo být koncem tohoto roku.

Proběhne zde výstavba nových stavidel, zpevnění a dorovnání hráze. Dále výstavba kamenného objektu na přítoku rybníka, který pomůže zachytávat splavené bahno z polí a umožní jednoduché odbahnění při nezanášení samotného rybníka. Věříme, že vše půjde podle plánu a realizace proběhne koncem příštího roku.

OÚ

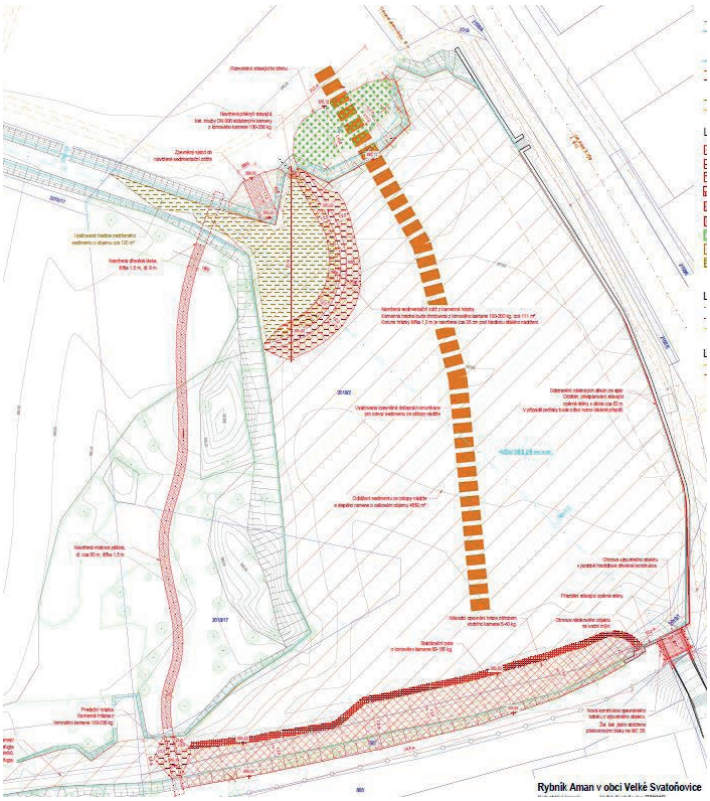

Třídění odpadů

Občané naší obce se dlouhodobě řadí mezi ty zodpovědné v nakládání s odpady. Třídí svůj domácí odpad, a tak se jen minimální část dostává na skládky.

Za loňský rok jsme obdrželi vyhodnocení jak od společnosti Asekol, a.s., která zajišťuje sběr elektrozařízení, tak od společnosti EKO-Kom, a.s., jež zajišťuje sběr ostatního tříděného odpadu.

Z obou certifikátů vyplývá, že jsme přispěli ke snížení tzv. uhlíkové stopy a v neposlední řadě i k recyklaci mnohých, v dnešní době stále hůře dostupných, surovin.

Neméně podstatný je i ekonomický přínos pro obec, která díky tomu může mít stanoveny poplatky za svoz domovního odpadu jedny z nejnižších v republice.

J. D.

Nová kontejnerová místa na tříděný odpad

Naše obec dosahuje velmi dobrých výsledků v třídění odpadu.

Vedení obce tuto žádoucí aktivitu občanů plně podporuje a rozhodlo se pro její posílení zřídit další místa pro kontejnery na tříděný odpad.

Tentokráte v Markoušovicích, kde vzniknou dvě nová místa. Jedno místo bude v horní části této místní části obce, u zákazu vjezdu nad panem Hejnou, a druhé u můstku přes Markoušovický potok ve Starém Sedloňově. Tato nově vzniklá místa navýší kapacitu pro třídění odpadu. Sledujeme tím dva společné cíle:

1. snížit přeplněnost kontejnerů na stávajících sběrných místech, především u autobusové zastávky

2. přiblížení míst s kontejnery občanům odlehlejších částí, a tím usnadnění přístupu ke kontejnerům.

Celkově věříme, že tato nová místa pomohou ještě posílit třídění odpadu v naší obci.

Vedení obce

Ze života škol

Mateřská škola Velké Svatoňovice

Duben, duben popadni buben…

…zabubnoval ratata, chystejte se díťata. A to my jo, to my se nachystáme! Vždyť nás čekají Velikonoce a jaro, a to je přece super.

V rámci příprav se děti naučily hned několik koled, a moc se jim to vyplatilo, jak děvčata, tak chlapci si letošní nadílku opravdu užili. Před Velikonocemi již tradičně probíhá ve školce **„Barevný týden“**, Modré pondělí, Šedé úterý a Žlutá středa. Ke každému dni patří tradice a zvyky, a tak se uklízelo, smýčilo, nemračilo se, a ještě jsme Žlutou středu využili k návštěvě **„Velikonoční výstavy“ v Malých Svatoňovicích**. Paní průvodkyně nás moc chválila, hodně jsme věděli a znali, a to je dobře.

O tom, jak funguje svět a jak je to vlastně s naší planetou, tak o tom jsme si povídali celý týden po Velikonocích. Vyráběli jsme kosmonauta, raketu, malovali planety pomocí otisku nafukovacích balonků. A na pátek byla nachystána **„Výprava za čistou přírodu“. Rodina Biegelových** nám půjčila krásný a velmi praktický **vozík**, my si s dětmi natáhli rukavice a vydali jsme se očistit okolí školky od odpadků.

Vař, hrnečku čarodějný...košťata, klobouky a hadi, štíři, netopýři, to vše bylo k vidění v posledním dubnovém týdnu ve školce. Sletěli se totiž čarodějnice, ježibaby, čarodějové a ježidědci z celého širokého okolí, a tak mohl začít rej. A nejen to, ve středu jsme si upekli **„čarodějné klobouky“** a v pátek uspořádali opravdový slet. **Čarodějka Láry fáry** nám totiž na zahradě schovala poklad a cesta k němu byla plná úkolů a překážek. S pomocí školáků jsme všechny úkoly vyřešili a překážky překonali, a tak se nakonec všechny čarodějky a čarodějové radovali z nalezeného překvapení.

A jaká byla dubnová výzva na Whatsapp? **Vyfoť se s broučkem**, a účast byla hojná, s obdivem jsme zjistili, jak statečné máme děti 😊.

Jaro už bylo v plné síle, začal květen a s ním **„Svátek maminek“**. Je již tradicí, že zveme maminky do školky na krátké představení a kafíčko s občerstvením, a nejinak tomu bylo letos. Děti si připravily básničky a také dramatizaci pohádky **„O koťátku, které zapomnělo mňoukat“**. Pohádek není ve školce nikdy dost, a proto jsme moc rádi přivítali návštěvu ze Šternberka. Naši oblíbení loutkoherci, manželé Markovi, nám zahráli 3 maňáskové pohádky, **O Červené Karkulce, O třech prasátkách a O perníkové chaloupce.**

Školní rok se pomalu blíží do finiše, předškoláci za chvilku opustí brány školky, nejvyšší čas vyhlásit **„Zápis do mateřské školy“**. Ten náš proběhl 10. 5. pro české děti a 9. 6. pro děti ukrajinské. Z podaných žádostí jsme mohli, dle platných kritérií, od září přijmout čtyři děti, ostatní do plného počtu budeme přijímat postupně, většinou po splnění požadavku dovršení 3 let.

Měsíc květen je provoněný a rozkvetlý, my si jeho pestrost připomněli výzvou na Whatsapp, a to **„Vyfoť se s květinou“**, a také **„Růžovofialovým dnem“** ve školce. Pohádkové téma provázelo děti i v posledním květnovém týdnu, „Perníková chaloupka“ a s ní spojený **„Kuchařský den“**. Původní plán zdobení perníčků vzal ale za své, když jsme se s dětmi dohodli, že si upečeme opravdovskou pizzu, a byla mňamózní!

Od 24. 5. jezdíme na lekce **„Plavání s TJ Lokomotiva Trutnov“**, čekalo na nás 5 lekcí a tentokrát jsme jezdili všichni včetně těch nejmladších, a věřte mi, ti malí byli nejstatečnější! 😊

S koncem roku přichází čas na **„focení“**. Společné fotky, fotky předškoláků na tablo, skupinky i fotky sourozenců. I přes nepřízeň počasí se výsledné fotografie velmi vydařily a některé z nich můžete obdivovat na **tablu předškoláčků**, které je letos umístěné na plotě základní školy.

V rámci projektu **„Otevřená škola“** mohli rodiče opět využít nabídku a v neděli 29. 5. se s námi vydat na rodinný výlet. Nejprve jsme zavítali na zámek **Potštejn**, kde byl k vidění Pohádkov, a pro odvážnější i Bubákov, a po dobrém obědě jsme se přesunuli na zámek **Častolovice**. Krásná minizoo, plná zvířátek na dosah ruky, byla úžasným zážitkem. A samozřejmě nemohla chybět zmrzlina, ta naše na nás čekala na náměstí v Novém Městě n/M.

Ahoj červne, vítáme Tě! A víte jak? **Výletem do ZOO!** První týden v tomto měsíci patří dětem, mají přece svátek, a zoo je sázka na jistotu. Žirafy, hroši, velbloudi, sloni – a hlavně provazové hřiště, to vše jsme viděli a to vše na nás čekalo. 😊

Představte si, že ve školce byla **paní Pohádka** a přinesla dětem k svátku dárek – truhlu s **pokladem**, ovšem schovaným! Cesta k němu byla označená fáborky, a nejen to – byla také plná pohádkových úkolů, a to pěkně zapeklitých. Všechny se nám však podařilo vyluštit, a sladkou odměnou nám byl nalezený poklad. V pátek jsme rádi přijali pozvání z tanečního kroužku **„Ballare“** a zajeli se podívat na **jejich vystoupení**. Drželi jsme palce našim kamarádům ze školky i ze školy, hodně tleskali a taky si zatančili, zkrátka užili jsme si to.

Pohádka **„O Červené Karkulce“** nás prováděla druhým týdnem v červnu, vyrobili jsme několik vlků, prožili si **„Červený den“**, dramatizovali příběh o Karkulce, hledali jiná řešení problémů, upekli si bábovku a poví-

Pokračování na straně 8 >>

>> Pokračování ze strany 7

dali si o nebezpečí, které se může schovávat, a to nejen v lese. Na toto téma navázala i návštěva **„Policie ČR“**. Při besedě na zahradě školky si děti mohly vyzkoušet nadýchat do alkoholtesteru, potěžkat neprůstřelnou vestu i seznámit se s prací policie. Moc děkujeme.

Přijmout pozvání od paní kněžny Kateřiny Zaháňské je téměř povinností, a tak jsme se vydali do **Ratibořic**. Dvorní dáma a lokaj nás naučili, jak se chovat, jak se uklonit, udělat pukrle, jak smeknout klobouk a my zase kněžně vysvětlili, co znamená autobus, a že už se dnes kočárem vůbec nejezdí! Takže přínos byl oboustranný 😊.

S koncem května přišlo první poučení a to se **solnou jeskyňkou** v Náchodě. Moc doufáme, že v nastartované spolupráci budeme pokračovat, protože přínos vidíme obrovský.

Výlety k červnu patří, a my ještě nebyli na celodenním – takže, vzhůru **„Na větev“** a to doslova. Loňská návštěva tohoto úžasného lanového centra v Hradci Králové zůstala dětem v paměti, takže jsme se tam vydali znova. Celý areál se nachází uprostřed městských lesů, je plný provazových mostků, obrovských zavěšených trampolín, žebříku i klouzaček, je zde místo pro hraní i zdolávání výzev. Značka ideál.

Červen se blížil ke svému závěru, teploty lákaly do vody a proto na zahradě přibyly vodní prvky, napustil se bazén a nemohl chybět ani **„Vodnický a podvodnický den“**. A nezapomněli jsme na **„Svátek tatínků“**. Každý taťka dostal vyrobenou klíčenku s vlastní podobiznou, přesně tak, jak jej vidí děti.

A nesmíme zapomenout na červnovou Whatsapp výzvu. Ta byla tentokrát ohnivá, **„Vyfoť se při grilování, opékání“**. Těch dobrůtek…..mňam! 😊

Celý červen trénujeme, procvičujeme a ladíme – rozloučení s předškoláky se totiž nezadržitelně blížilo, takže nebyl čas nazbyt. Letos však vyšla naše práce vniveč, ☹ přepadly mě bacily, způsobily ošklivou angínu, takže **„Zahradní slavnost“** i **„Spaní ve školce s předškoláky“**, plánované na konec června, proběhnou až na konci prázdnin. Člověk míní…

Celý konec školního roku byl poměrně náročný. Z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti paní učitelky se ve školce střídaly paní učitelky na zástup, nakonec u nás „zakotvila“ **paní učitelka Věra Kontra, které touto cestou moc děkuji.** Ta si však z výletu dovezla zranění, takže se nakonec provoz školky musel omezit. **Moc děkuji všem rodičům za to, že nám v této nestandardní situaci vycházeli vstříc a měli pochopení.**

V současné době probíhá **výběrové řízení** na pozici učitelky na plný úvazek, učitelky na poloviční úvazek a asistenta pedagoga na poloviční úvazek. Moc bych si přála, abychom měli šťastnou ruku a nové paní učitelky přispěly ke stabilizaci týmu i prostředí školky.

Paní učitelce Kátě přejeme v novém zaměstnání hodné děti, super rodiče a prima kolegyni. 😊

Co čeká školku v létě? Provozní prostory budou vymalovány, proběhne velký úklid, přebírání hraček, velké praní koberců, úklid a zútulnění zahrady a také příprava na nový školní rok 2022/2023.

Z pozice vedoucí učitelky bych ráda poděkovala všem, kteří se celý školní rok podíleli na fungování mateřské školy. **Oběma paním ředitelkám** za podporu, **provozním zaměstnancům** za udržení školky v chodu, **rodičům** za udržení fungujících vztahů i přes složitost situace, a hlavně **dětem** za to, že jsou jaké jsou – **skvělé, bezprostřední, úžasné, empatické, prostě „naše“.**

S přáním sluníčkového léta
ze školky zdraví
Jana Müllerová

Zprávičky z naší velkosvatoňovické školy

Rok se s rokem sešel a je tu opět a zase závěr školního roku. V měsících dubnu, květnu a červnu proběhla na škole i mimo ni spousta zajímavých aktivit, exkurzí a školních výletů. Pojďme si připomenout některé z nich.

Na úplném začátku měsíce dubna **jsme vyprovodili zimu „Smrťačku“** pryč z vesnice, čímž jsme přivítali jaro. Děti vystoupily s pásmem říkanek, hrou na flétnu a jarními písničkami. Záhy poté nás ve škole čekal **Zápis do 1. třídy**. V úterý 5. dubna v odpoledních hodinách přišli do školy předškoláci, kteří si na chvíli vyzkoušeli být školáky. **Celkem bylo přijato 11 prvňáčků.** V příštím školním roce se už na ně moc těšíme! V tom samém týdnu nás také čekalo **„Velikonoční tvoření“** s rodiči. Na několika stanovištích si děti mohly ozdobit velikonoční perníčky, vyrobit beránka či věnec z papíru na dveře nebo si uplést pomlázku z mladého proutí. Jako každoročně jsme před

Velikonocemi navštívili **výstavu v Malých Svatoňovicích** a připomenuli si s dětmi Pašijový týden – **„Modré pondělí“**, kdy jsme všichni přišli do školy oblečeni v modrém, **„Žluté úterý“** ve žlutém a **„Škaredou středu“** v černém nebo šedém oblečení. Po krátkých velikonočních prázdninách

a volnu nás ve škole čekala netradiční oslava **„Dne Země“**, a to vypuštění našeho ježka Kulíška zpět do přírody. Děti se o ježečka staraly několik měsíců a koncem dubna ho vypustily do lesa. V úplném závěru měsíce jsme s dětmi **zažili „Čarodějnický rej“**. Nádherné čarodějnice a čarodějové se v pátek 29. dubna sletěli na zahradě naší mateřské školy. Plnili různé úkoly a hledali poklady. Odměnou jim byl čarodějnický guláš.

Zapojili jsme se opět do výtvarné soutěže **„Rozesmátý svět“**, kterou pořádá Základní škola Bratří Čapků v Úpici s účastí několika základních škol. Tentokrát bylo zadané téma Sladký svět. Zúčastnily se všechny děti z naší školy s kresbou nebo malbou, děvčata třetích a čtvrtých tříd dokonce s prostorovou prací. V kategorii žáků 1.-2. tříd skončila na krásném **3. místě Nela Přibylová** se svou prací Bonbonový svět. V kategorii prostorová tvorba ZŠ skončily na úžasném **prvním místě naše žákyně K. Biegelová, S. Hainzová, B. Rozlívková a N. Přibylová** s kolektivní prací Sladký svět. Moc našim výtvarnicím **gratulujeme!**

V měsíci květnu se naši třeťáci a čtvrťáci zúčastnili **Zdravotnického víceboje**, který vždy pořádá ZŠ Úpice Lány. Celkem 15 hlídek mladých zdravotníků soutěžilo na 11 stanovištích. Našim zdravotníkům se dařilo výborně. Jedním ze stanovišť bylo například rychlé překonání překážkové dráhy nebo umění transportovat raněného. Koncem měsíce května jsme se v rámci projektu **Otevřená škola** vydali s rodiči a dětmi na nedělní výlet na zámek Potštejn a Častolovice. Byl to velmi zdařilý výlet. V úterý 31. května jsme se utkali se ZŠ Rtyně v Podkrkonoší a ZŠ Úpice Lány v **turnaji v minivolejbalu**. Dětem se velice dařilo a přijely zpátky do školy nadšené pro tento sport.

Červnový měsíc jsme zahájili 1. 6. oslavou **Dne dětí**. Připravili jsme různé činnosti, například pečení hamburgerů, stavbu věže a kresbu na parkovišti a hlavně jízdu zručnosti na kole. Všechny děti se pobavily a dostaly krásné odměny. Tento měsíc jsme také navštívili **taneční vystoupení Ballare** ve Rtyni v Podkrkonoší, **zámek Ratibořice**, kde jsme se setkali i s kněžnou, koňským povozem jsme se projeli do Markoušovic a poté jsme si udělali pěší

Pokračování na straně 10 >>

>> Pokračování ze strany 9

výšlap na rozhlednu. V rámci **Dne prevence** jsme zhlédli ukázku našich příslušníků Policie ČR. Každý rok jsme také pozváni na **Havlovický čtyřboj**, kterého se účastní nejen naše škola, ale také ZŠ Batňovice a ZŠ Havlovice. Děti zde soupeří ve čtyřech disciplínách, jako je skok daleký, hod kriketovým míčkem, běh na 60 metrů a vytrvalostní běh. Naším velkým úspěchem byla **Dominika Špinlerová, která získala celkové druhé místo** v kategorii prvňáků a **Rozárka Kašparová, která vybojovala také druhé místo** mezi čtvrtými ročníky. Gratulujeme! Olympiádu jsme zakončili vybíjenou družstev z každé školy. Co se týče sportování, chtěla bych zmínit účast našich dětí na **T-Mobile Olympijském běhu**, kterým jsme oslavili Mezinárodní olympijský den. Absolvovali jsme dvě exkurze, které se dětem velmi líbily. První do **ZOO Dvůr Králové nad Labem** a druhou do **Zemědělského družstva Velké Svatoňovice**. Děti si z obou exkurzí odnesly spoustu zážitků. Celodenním výletem pak byl **výlet do Hradce Králové**, kde jsme navštívili lanové centrum Na Větvi. Řádění v tomto centru v korunách stromů bylo prostě báječné.

O letních prázdninách opět proběhne na naší škole **English Summer Camp** – školička anglického jazyka zábavnou formou. Kurz povede paní Mary Jean Špetlová.

Na závěr bych chtěla zmínit jednu důležitou událost. 20. dubna 2022 jsme se dozvěděli, že paní Mgr. Eva Hrabová již není ředitelkou školy ani školky. Prozatímní paní ředitelkou byla jmenována Mgr. Jana Nosková. Následovalo těžké období pro nás všechny, ale myslím si, že přes všechny peripetie a obtíže jsme toto období zvládli velmi dobře a dětem ve škole jsme se snažili co nejvíce zpříjemnit konec školního roku.

A co nás čeká v září? Přivítáme nové prvňáčky, v novém školním roce **budeme mít na škole nově pátou třídu**, začneme jezdit s dětmi na plavecký výcvik, oslavíme Den obce.

Za všechny paní učitelky
Vám všem přeji krásné léto,
příjemnou dovolenou
a dětem úžasné prázdniny.
Petra Kollertová

Škola a školka očima dvou ředitelek

Vážení rodiče, občané, dovolte mi pár slov k dění posledních týdnů školního roku. Byl 20. duben a mohl to být docela obyčejný pracovní den, jenže došlo k „neočekávané" události, totiž výměně ve vedení. A důvod? Na toto téma bylo již řečeno tolik nepravd a lží a různých názorů, že není třeba se k nim vracet. Moji osobu tato situace vystřelila rychlostí rakety z vlastní osobní komfortní zóny a začaly se dít věci.

S novou situací se lidé vypořádávali každý svým vlastním způsobem. Dnes vím, že někteří z nich odejdou z mého života, některé budu jen respektovat a s některými nás spojilo přátelství založené na vzájemné důvěře a otevřenosti. Jsem za tuto zkušenost nesmírně ráda a vděčná za změnu, kterou mi celá situace ve škole přinesla. Velké poděkování za ni!!!

Věřím, že toto období dojde ke zdárnému ukončení a všichni se vrátíme ke své práci poučeni a se změněným přístupem k věci.

S blížícími se volbami vám všem přeji zdravý úsudek, buďte otevření změnám, které doba přináší, jděte volit a projděte toto období s co nejčistším štítem.

Závěrem vám přeji hezké letní dny a méně klevet.
Mgr. Jana Nosková, zastupující ředitelka

Vážení rodiče, občané Velkých Svatoňovic, i já bych ráda napsala pár slov k pro mě absolutně nečekané situaci. Ať už se stalo cokoliv, tak jako mávnutím proutku se mi obrátil život naruby. Okamžitě bylo zapomenuto uplynulých 6 let plných starostí, dřiny, odříkání a nastaly bezesné noci, bezmocnost vůči pomluvám, klesnutí energie a elánu pod bod mrazu.

Spolu s novou zastupující paní ředitelkou jsme ze všech sil se snažily úspěšně dokončit školní rok, tak aby se nám to neodrazilo na našem zdraví. Za což jí moc děkuji. Poděkování patří i všem zaměstnancům, kteří jeli na plné obrátky a někteří i mnohem víc. Děkuji.

Do nového školního roku určitě nastupujeme všichni plní očekávání v lepší zítřky pro nás i vaše děti. A jak už praví přísloví „Všechno zlé je pro něco dobré", věřím, že všechno zlé se v dobré obrátí. A naše škola bude zase tou krásnou žlutou školou a školkou, která jasně svítí ve svatoňovické obci a do které budou rádi chodit děti i její zaměstnanci.

Všem přeji teplé slunečné léto plné odpočinku, pěkných zážitků a radostných chvil bez zbytečné negativní energie.
Mgr. Eva Hrabová, učitelka ZŠ

Změna ve vedení ZŠ a MŠ

S ohledem na šíření pomluv a nepravdivých informací chce obec tímto uvést na pravou míru informace ohledně změny ve vedení Základní školy a Mateřské školy Velké Svatoňovice. Povinností obce, jakožto zřizovatele školy, je pravidelně kontrolovat hospodaření s finančními prostředky poskytnutými z obecního rozpočtu. Podklady, které předkládala škola při žádosti o příspěvek na provoz, neodpovídaly rozložení výdajů za minulá období. Na schůzi nedokázalo vedení školy dostatečně odůvodnit zastupitelům požadované částky. Na základě těchto rozporů byla v souladu se zákonem provedena hlubší kontrola hospodaření školy za rok 2021, jejímž hlavním účelem bylo zjistit reálnou výši příspěvku.

Při finanční kontrole však byla zjištěna závažná porušení nakládání s obecními penězi a s tím i možný vznik škody na straně školy. S výsledkem a vážností pochybení byla seznámena paní ředitelka Mgr. Eva Hrabová, která tyto skutečnosti uznala a v návaznosti na tato pochybení sama dobrovolně podala rezignaci. Jako dočasná ředitelka byla jmenována paní Mgr. Jana Nosková.

S ohledem na závažnost zjištěných pochybení zadala obec zpracování auditu hospodaření školy za období 2018 - 2021 u specializované auditorské společnosti, která zjištěná pochybení potvrdila a zjistila je i v minulých letech.

Věřte, že i pro nás byla celá tato situace velmi nepříjemná a stresující. Od začátku jsme se vše snažili řešit smírnou cestou, bez dalších zbytečných konfliktů. Než jsme se k celé situaci mohli veřejně vyjádřit, začaly zde kolovat nepravdivé a lživé informace, snažící se očernit vedení obce.

V měsíci červenci proběhlo konkurzní řízení na pozici ředitele školy, do kterého se přihlásilo pět zájemců. Od 1. 8. 2022 vede školu nová paní ředitelka Bc. Mgr. Šárka Helvichová DiS., MBA.

Nové paní ředitelce, žákům, zaměstnancům i učitelskému sboru přejeme hodně úspěchů.
Vedení obce

Jak to žije v Mraveništi

Milí čtenáři Zpravodaje,

začaly prázdniny, a i když školní rok skončil teprve před pár dny, zdá se to najednou jako věčnost. Květnové i červnové týdny byly v Mraveništi skutečně nabité událostmi, a tak se tu s vámi podělím alespoň o pár z nich.

Školáci na začátku května prožili intenzivní **týden s výukou plavání** ve Zvířeticích, na kterém překonávali své limity a rozvíjeli nejen plavecké dovednosti. Díky týdennímu pobytu měli možnost objevovat a více poznat i místo, kde se plavecký výcvik ko-

Pokračování na straně 12 >>

>> Pokračování ze strany 11

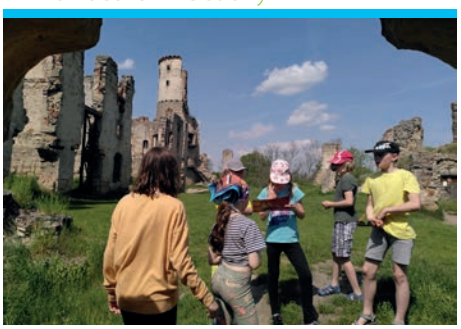

nal. Navštívili tak třeba **zříceninu hradu Zvířetice nebo místní Hrnčířský dvůr**, kde je mimo krásné keramiky také záchranná stanice pro zraněné čápy. Objevování zajímavých míst pak pokračovalo i v rámci **venkovních dnů**, které jsou již nedílnou součástí výuky a při kterých se žáci s probíranými tématy seznamují přímo v terénu. Za zmínku určitě stojí **návštěva našeho hlavního města**, kde navštívili Národní muzeum a poznávali i středověké stavby a místa, která souvisí s vládou Karla IV. Vydali se také k rotundě sv. Kateřiny v České Třebové či do centra Hradce Králové, kde pokračovali v poznávání středověkých staveb. Již podruhé také vyrazili za zraněnými a handicapovanými živočichy do **záchranné stanice ve Vrchlabí**.

Poznávání nových míst tentokrát neminulo ani naše školkáčky, kteří v poslední době kromě běžných dní ve školce prožili také několik výletů a akcí. Zážitkem pro ně byla **návštěva na farmě ve Slatině nad Úpou**, kde mohli vidět, jak to na takové farmě chodí a co všechno je potřeba k tomu, aby se nám na stůl dostal čerstvý sýr, mléko nebo máslo. Odměnou pak byla příležitost pomazlit se se zvířátky. Na **Den dětí** je čekal výlet s překvapením a v červnu se vydali také na návštěvu do Domu pod jasanem v Trutnově, kde si vyzkoušeli něco ze zapomenutých řemesel. Za zmínku stojí i vydařené keramické tvoření, kterým je provázela jedna z maminek a ze kterého si každé dítko odneslo krásný výrobek.

Společným zakončením školního roku pro školu i obě školkové skupinky pak byla **Zahradní slavnost** spojená s **pasováním předškoláků na školáky**. Budoucí prvňáčci si tak za přítomnosti svých průvodců, rodičů a příbuzných užili svůj velký den. Na slavnostní pasování navazovala **divadelní představení školáků**, kteří měli svůj program připravený na pódiu na návsi. Celý den pak byl zakončený společným posezením u ohně. Jak můžete vidět na připojených fotkách, počasí nám přálo a slavnost se opravdu vydařila. Ve čtvrtek pak na školáky čekalo vysvědčení a pak už hurá na prázdniny…

A protože Mraveniště netvoří jenom děti, ale také dospělí, chtěla bych touto cestou vyjádřit velké poděkování celému školnímu týmu, který v červnu úspěšně prošel zkouškou v podobě **návštěvy z České školní inspekce**. Inspektorky strávily v Mraveništi celkem 3 velmi intenzivní dny, kdy se kromě kontroly dokumentů také podrobně seznamovaly s chodem školy a měly příležitost zúčastnit se i diskuze se žáky. Mezi kladně hodnocené stránky naší školy pak řadily především dobré vztahy a vzájemnou komunikaci mezi pedagogy a žáky či využívání moderních metod ve výuce a aktivní zapojení žáků. Pozitivně hodnocená byla také podpora sebehodnocení žáků, jež pomáhá rozvíjet jejich komunikační a prezentační dovednosti. V rámci hodnocení se samozřejmě našly také příležitosti k rozvoji, které mohou školu posunout opět o stupeň dál. Přejme tedy školákům i jejich průvodcům, ať je pro ně společný čas strávený ve škole i nadále oboustranným obohacením.

A co je právě teď před námi? Ani v období letních prázdnin Mraveniště není úplně opuštěné. V červenci mohou děti stále navštěvovat Mravenčí školku. V průběhu léta se v Mraveništi také střídají příměstské tábory v podobě **Letních týdnů**. Některé z nich už proběhly a více se o nich můžete dočíst na webu ***www.domraveniste.cz***. Zároveň probíhají přípravy na následující školní rok, ve kterém do Mraveniště přijdou noví prvňáčci a ti nejstarší zahájí už osmý rok své školní docházky.

Je toho tedy stále hodně, a tak nám i vám přeji pohodové léto plné zážitků a příležitostí k načerpání sil.

Za Mraveniště z.s. Petra Všetečková

Místní skupina Českého červeného kříže

V minulém článku jsme zmínili výhled na další měsíce. Dá se říct, že se nám podařilo uskutečnit všechny naše plány, a ještě něco navíc. Jako první proběhlo na konci března v Trutnově **valné shromáždění oblastního spolku** ČČK, kde se volili členové výkonné a dozorčí rady na další čtyři roky. Do výkonné rady byla opět zvolena Hana Lautschová a já jsem byla znovu zvolená do dozorčí rady. V rámci povinností dozorčí rady byla v červnu provedena jedna ze dvou ročních kontrol hospodaření a dokumentace Oblastního spolku. Nebyly shledány žádné nedostatky.

Týden před Velikonocemi jsme se po tříleté pauze vynucené Covidem vydali do Malých Svatoňovic na tradiční **Velikonoční výstavu**. Někteří pěšky, někteří, jak jim to zdravotní stav dovolil, autem. Na výstavě jsme obdivovali nádherné velikonoční dekorace z různých zemí světa a poučili se o velikonočních zvycích. Po výstavě jsme při příjemném povídání poseděli v Dášence a pak se vydali zpátky.

Abychom udělali i něco pro své zdraví, vydalo se několik našich členů s dětmi i bez nich, dokonce i s jedním kočárkem, na dětskou trasu **pochodu Babička**. Počasí nám přálo a trasa kolem Svatoňovic rychle ubíhala. Cestou děti plnily různé úkoly a sbíraly razítka. Na konci pak dostaly jako odměnu diplom.

V polovině května jsme uspořádali **výlet** pro členy naší místní skupiny do **pardubického divadla**. Po příjezdu do Pardubic a posezení v útulné kavárně jsme se vydali na předem domluvenou prohlídkou **pardubického zámku**. Zámek byl před

pár lety zrekonstruován, a tak jsme mohli obdivovat obnovené fresky a precizní řezbářskou výzdobu kaple. Navečer nás pak už uvítalo pardubické divadlo, jedno z nejhezčích divadel v Čechách. Pro náš výlet jsme vybrali nekorektní černou komedii z prostředí politiky s názvem Mimo záznam, ve které hráli nejznámější zdejší herci. Komedie opravdu pobavila a skoro věrně s humorem odrážela, co se děje na politické scéně. Víc prozrazovat nebudu a doporučím ke zhlédnutí. Cesta zpátky probíhala díky malému provozu bez problémů a kolem desáté večer jsme už byli zase doma.

Další akcí, kterou pořádala naše skupina spolu s dobrovolnými hasiči, byl **Dětský den** v sobotu 4. června. I když ze začátku trochu zapršelo, nikomu to náladu nezkazilo a účast dětí byla veliká. Celkem přišla téměř stovka dětí, což je na naši vesničku poměrně velké číslo. Naše členky připravily pro děti zdravé mlsání v podobě různých druhů ovoce a měly na starost několik stanovišť. Kromě toho jsme finančně přispěli na odměny pro děti. Veškeré přípravy na Dětský den a pomoc na akci samotné dělaly všechny členky ve svém volném čase, za což jim patří velký dík.

To je z akcí naší skupiny za uplynulé období vše. Jak vidno, událo se toho hodně, a tak budeme teď o prázdninách čerpat zasloužené volno a plánovat další akce. Co se týká podzimních měsíců, připravujeme přednášku na zdravovědné téma a budeme se podílet na akcích jiných spolků pořádaných v Markoušovicích.

Na závěr ještě pár informací z centrály Českého červeného kříže. Jako humanitární organizace se ČČK například aktivně zapojuje do **pomoci Ukrajině**, kde válečný konflikt probíhá už více než 4 měsíce. Za tu dobu vypravil 26 misí (stav v polovině června) vezoucích pomoc. To představuje přes 170 tun pomoci, především zdravotního materiálu. Dále pak předal 26 sanitek a dalších zdravotnických vozidel. Týmům Ukrajinského červeného kříže doručil zdravotnický materiál, léčiva a přístroje. V rámci Česka už ČČK poskytl pomoc takřka 175 tisícům uprchlíků.

S přáním pohodového léta všem čtenářům Zpravodaje

Stáňa Illnerová

SDH Markoušovice

Uzávěrka posledního čísla Zpravodaje byla těšně před Velikonocemi, proto se alespoň malou zmínkou vrátím do měsíce dubna, kdy jsme konečně po covidové pauze pořádali **Velikonoční zábavu**. Ta letos proběhla (především z praktických důvodů) netradičně v sobotu 16. dubna. Těžko říct, zda doba covidová opravdu odnaučila lidi chodit za zábavou do společnosti a naučila je trávit více času doma, či zda lidem až tolik vadil posun termínu z tradiční neděle na sobotu nebo je to prostě jen nějaká shoda náhod. My však víme, že jsme udělali maximum proto, aby zábava byla perfektně připravená, včetně úžasné výzdoby, bohaté tomboly, doprovodného programu, chutného občerstvení, ale bohužel nás velmi zklamal malý počet příchozích lidí. Nicméně musím konstatovat, že i tak se lidé bavili a nebyla nouze o tanec, úsměvy a legraci, tak uvidíme, co nám přinesou v pořádání této akce roky nadcházející.

No a hned po zábavě nastal čas příprav **Pálení čarodějnic**, které letos proběhlo poprvé na místní návsi. O program pro děti se postaral Klub maminek pod hlavičkou Červeného kříže. Zároveň s pálením čarodějnic probíhala na návsi stavba máje pod záštitou týmu Náves Markoušovice. Na našem spolku bylo zajistit občerstvení, hranici, čarodějnici a celkově bezpečnost při této akci. K tanci a poslechu nám zahrálo **DUO LENA**. Akce se poměrně vydařila a účast čarodějů a čarodějek byla hojná.

Po čarodějnicích jsme měli čas na malý oddech a přišla příprava a plánování další významné akce – **Dětského dne**. K této

příležitosti jsme uspořádali menší členskou schůzi, kde jsme zároveň popřáli jednomu z našich členů k životnímu jubileu. Bohužel nás v tomto období zastihla i jedna smutná zpráva, po delší nemoci nás opustil dlouholetý člen Jan Dolejška. Zástupci sboru uctili jeho památku na posledním rozloučení v místním kostele.

Letos jsme se rozhodli pro **téma dětského dne „Princové a princezny“**, a tak se v sobotu 4. června proměnilo hřiště v Markoušovicích v malé království. Přes počáteční obavy týkající se předpovědi počasí a vytíženosti termínu musíme konstatovat, že se dětský den vydařil. Program byl bohatý, zálibu v něm našly děti každé věkové kategorie, nechybělo mlsání, občerstvení, disciplíny, odměny, skákací hrady, jízda na koni, středověká střelnice či vystoupení „Družiny pánů Na Písku“. Na závěr byly startovní kartičky slosovány o větší ceny – poukazy do sportu a hračkárny. **Startovní kartičku si vyzvedlo celkem 90 dětí**, což je úctyhodné číslo.

Tímto bych ráda poděkovala všem lidem, kteří nám jakkoliv pomáhali při organizaci všech zmíněných akcích, ať už členům SDH nebo dalších spolků, tak veřejnosti. A také bych ráda poděkovala všem za vaši přízeň a za to, že na akce chodíte a trávíte společně s námi čas u nás v Markoušovicích.

Nastal čas prázdnin, dovolených a odpočinku. Takže i naše aktivita se nyní omezila na nejnutnější stavění párty stanu. Tímto bych ráda popřála jménem sboru všem čtenářům Zpravodaje krásné léto plné odpočinku a klidnou dovolenou.

Dita Šrůtková,
jednatelka SDH Markoušovice

SDH Velké Svatoňovice

Od posledního čísla Zpravodaje se konala okresní, krajská a republiková kola **soutěží mladých hasičů i dospělých**. Na všech těchto soutěžích měl sbor zastoupení, ať už v podobě závodníků, vedoucích, trenérů, tak i rozhodčích a pracovníků technických čet, bez kterých by se žádná soutěž neobešla.

Tímto bych chtěl všem, kteří se nějakou měrou na tomto podíleli, poděkovat za vzornou reprezentaci sboru.

Dále jako každý rok jsme se účastnili přípravy **letního tábora** pořádaného okresním sdružením hasičů v Trutnově. Ten se bude konat od 17. do 30. července. Opět se ho účastní vedoucí i děti z naší obce, a nejsou to jen hasiči.

V příštích měsících nás čeká Svatováclavská pouť a soutěž ZPV.

Chtěl bych všem popřát pohodovou dovolenou a dětem krásné prázdniny.

Petr Hepnar ml.

Kroužek mladých hasičů

Je tu další číslo Zpravodaje, náš kroužek se chystá na zaslouženou prázdninovou pauzu. Za poslední čtvrtrok jsme stihli mnoho závodů a přivezli z nich pěkné výsledky.

V březnu se několik jednotlivců vydalo do nedalekých Radvanic na **okresní soutěž v uzlování**. Mladší žáci se ve složení Verča Peterková a Rozárka Kašparová umístili na 7. místě. Starší se ve složení Vanesa Knapová a Zuzka Kneifelová umístili na 6. místě. Za dorost se Hanka Kneifelová umístila na 5. a Maruška Martincová na 9. místě.

Dalším závodem byl **„Memoriál I. Valnohové“** v Malých Svatoňovicích. Závodníci měřili své síly v disciplíně běh na 60 m s překážkami. Konkurence byla ve všech kategoriích opravdu silná. Za mladší chlapce si Štěpán Kult vybojoval 24. místo a Adam Lux 32. místo. Za starší dívky si 24. místo odvezla Petra Kneifelová, 23. místo Evča Bradáčová, 14. místo Vanesa Knapová a nejlépe se umístila na 7. místě Zuzka Kneifelová. Ve starších chlapcích dosáhl Kuba Peterka na 25. místo, Míša Lux na 22. místo, Martin Posdiena na 16. místo a nejlépe si vedl Kuba Frýba, který získal 6. místo.

Začátkem května se naši dorostenci a dorostenky vydali do Jaroměře na **okresní kolo dorostu v požárním sportu**. Soutěžilo se v běhu na 100 m s překážkami, štafetě 4x100 m a požárním útoku. Obě družstva po součtu umístění ze všech disciplín získala **výborné 2. místo.**

O týden později se dorostenci a dorostenky zúčastnili **okrskového kola** v Maršově u Úpice. Dorostenci se v kategorii mužů umístili na 6. místě a **dorostenky v ženách na 1. místě.**

Poslední květnový víkend se v Havlovicích konalo **okresní kolo hry Plamen**. V sobotu se soutěžilo v disciplínách CTIF a požárním útoku a v neděli šly na řadu štafeta dvojic a štafeta 4x60 m. Mladší se po součtu umístění ze všech disciplín umístili na krásném **3. místě a starší na 4. místě a vybojovali si též postup do krajského kola.**

Krajské kolo hry Plamen se konalo 11. a 12. 6. v Dobrušce a Bystrém. Pro družstvo starších to byla nová zkušenost, protože se stalo poprvé, že naši starší postoupili. Závody byly náročné, protože se soutěžilo od brzkých ranních hodin do pozdního večera a cesta na ně byla dlouhá. Tým ve složení Martin Posdiena, Kuba Frýba, Kuba Peterka, Jindra Kopecký, David Vydra, Zuzka Kneifelová, Petra Kneifelová, Evča Bradáčová a Vanesa Knapová nakonec vybojoval 9. místo.

Zatím posledním závodem byl **„Memoriál B. Martínka“** v Rudníku. Závodilo se v noci za tmy pouze se světlem z čelovek. Dorostenky se umístily na 7. místě. **Dorostenci se skvělým časem závody vyhráli.**

Po celý rok také probíhá **TFA liga Královéhradeckého kraje**. Závodů se účastní několik dorostenců a dorostenek. Dosud nejlepšími umístěními byly 3. místo Michala Švadláka na „Žernovském bejku“, 3. místo Marušky Martincové na „TFA Pod Kouřovou horou“ a 3. místo Hanky Kneifelové na „Miletínské trosce“.

Za mladé hasiče bych chtěla moc poděkovat naší vedoucí Aničce Martincové. Každý pátek již několik let pilně připravuje družstva mladších a starších a její práce je myslím na výsledcích vidět.

Závěrem bych chtěla čtenářům popřát příjemné letní dny plné odpočinku a radosti.

Hanka Kneifelová

Z činnosti TJ Sokol Velké Svatoňovice

V současnosti se pravidelně schází pět oddílů. Oddíl kopané, oddíl stolního tenisu, volejbal a lukostřelba.

Nově byl vytvořen dětský oddíl. Schází se děti od 4 do 7 až 8 let. Poděkování je pro pana Jana Hanáka. Dlouho jsme se snažili pro děti něco udělat, konečně se našel dobrý vedoucí. Scházejí se v zimě jednou týdně a v létě, pokud to počasí dovolí, především na hřišti dvakrát týdně.

Předseda TJ Sokol Jiří Špetla

Pochod BABIČKA

Po roční odmlce jsme mohli uspořádat již 45. ročník pochodu "Babička". Za příznivého počasí vyrazilo 1327 turistů, kterým jsme nabídli výběr z pěti tras.

Pro úplnost:

- Na pěší trasy třech různých délek vyrazilo 394 turistů.
- Na tři trasy připravené pro cyklisty vyrazilo 210 kolařů.
- Koloběžkové trasy se stále nedaří využívat, jsme prostě hornatý kraj, koloběžkáři se vydali jen čtyři, ale byli s cestou moc spokojeni.
- Nejvíce byla využita trasa pro děti, se zábavnými stanovišti. Včetně rodičů se přišlo projít krásnou jarní přírodou 719 dětí.

Prvními, kteří se z dětské trasy vrátili v rekordním čase, byli kluci Petr Zítka a Pavel Dub. Byli odměněni pěkným diplomem se svým jménem. Zajímavými turisty byli dva účastníci s velkými barevnými papoušky na ramenou, kteří vzbuzovali velkou pozornost.

Jak již se stalo tradicí, všechny na startu vítala Babička chlebem a solí. Stejně příjemné bylo poslechnout si na startu místní country kapelu.

Na stanovišti u Slatinského mostu, kde se mohli všichni občerstvit, zahrála tradičně na cestu country kapela Tendr. V cíli všichni dostali diplom, zájemci se mohli zvážit, kolik cestou ubrali na váze. Bohužel většinou spíš přibrali, klobásky u Slatinského mlýna byly neodolatelné a pivínko osvěží prý nejlépe.

Všichni pořadatelé si oddechli, že se vše vydařilo. A nebylo nás málo, poděkování patří všem 31 obětavým kamarádům. Nesmíme zapomenout ani na pana Josefa Nývlta a jeho krásné koňské spřežení, které využívali hlavně nejmladší účastníci pochodu, a na místní hasiče, kteří pomohli se zajištěním celé akce. V neposlední řadě také sponzorům, kteří nám přispěli na zdar akce. Proto se již dnes těšíme na příští "Babičce" na shledanou.

L. Š.

TJ Sokol Markoušovice

Jarní a letní období vyhání naše členy do zahrádek, a tak se přestáváme scházet v tělocvičně a věnujeme se jiným fyzickým aktivitám.

To, že plně netrénujeme, nám však nezabránilo v účasti na venkovním volejbalovém turnaji v Suchovršicích. Je to prakticky jediný venkovní turnaj pořádaný v našem nejbližším okolí.

Tentokráte jsme se jej zúčastnili v sobotu 21. května a obsadili čestné 4. místo ze šesti účastníků, což je při nedostatečném tréninku dost velký úspěch.

Přes práce na domácích zahrádkách nezapomínáme ani na údržbu našeho majetku.

Na středu 29. června vyhlásil správce naší Marýny brigádu na její úklid a zvelebení. Sešlo se nás sice necelých dvacet, ale práce nám od rukou pěkně „odsejpala". Nemluvě o tom, že i zábavy bylo přehršel. Venkovní posezení dostalo nový nátěr, vnitřek byl uklizen, byly ometeny pavučiny kolem dokola, živý plot dostal nový zástřih a mohl bych ještě pokračovat. To však není důležité. Důležité je, že máme svou Marýnu, kde se můžeme scházet, popovídat si či něco oslavit a kde je nám dobře.

J. D. a Z. Š.

Naše želízka v ohni zářila na OHDM v Olomouci

Závěr školního roku patřil v Olomouci mladým sportovcům z celé republiky. Konal se zde 19. ročník Olympijských her dětí a mládeže 2022. Účastnilo se celkově 3539 mladých sportovců a zápolilo se ve 20 sportovních odvětvích a 73 disciplínách v Coubertinově duchu „fair play".

Královéhradecký kraj zastupovali i čtyři sportovci z oddílů LOKO Trutnov z naší obce, a to **Tereza Umlafová** (plavání), **Běta Beierová, Oto Bolehovský** a **Jan Kuděj** (všichni tři z oddílu kanoistiky).

Kromě životního zážitku, cenných zkušeností a nových přátelství a setkání si sportovci přivezli domů i vybojovaná medailová umístění nebo cenné pozice.

Terezce Umlaufové gratulujeme k neoblíbenému, ale i tak krásnému 4. místu, které obsadila v disciplíně 200 m motýlkem.

Honzík Kuděj vybojoval také 4. pozici ve slalomu v kategorii C1 mladších žáků (pozn. C1 = singl kanoe).

A Bětce a Otíkovi to dokonce tzv. „cinklo o bednu". Přivážejí si domů medailové pozice! **Běta** jednu stříbrnou a jednu bronzovou medaili, a to ze sprintu družstev v kategorii C1 žákyň a ze slalomu družstev v kategorii K1 žákyň (pozn. kajak).

Cenné medaile z individuálních kategorií si pověsil na krk **Otík Bolehovský** za skvělý výkon ve slalomu i sprintu v kategorii C1 mladší žáci, kde vybojoval 3. místo. S hlídkou složenou z královéhradeckých singlířů si Otík dojel pro bronz i ve slalomu družstev.

Všem jmenovaným gratulujeme a děkujeme za úspěšnou reprezentaci kraje a sportovních oddílů. Do dalších sportovních počinů si dovolujeme přát pevné zdraví, odhodlání a radost z pohybu a her.

Iva Bolehovská

Májka

V sobotu 30. dubna jsme ji tradičně postavili na naší návsi májku. Její vztyčení bylo začleněno do zábavného čarodějného odpoledne, které na návsi pořádali místní hasiči se skupinou Českého červeného kříže. (O tom se jistě dočtete na jiném místě Zpravodaje.)

Strom na májku nejprve v dopoledních hodinách kluci porazili a dopravili na náves, kde ho očistili a po příchodu čarodějného průvodu za pomoci malých čarodějnic nazdobili. Pak již přišly na řadu silné chlapské ruce a májku vztyčily. Ještě se pár dobrovolníků přihlásilo na noční hlídku, aby nám májku nějací „dobráci" neporazili. Přímý útok jsme v tomto roce nezaznamenali.

Jak však bývá zvykem, nemá májka dlouhého trvání. My jsme se ji rozhodli porazit v sobotu 28. května. Tým Náves připravil doprovodný program a zajistil občerstvení pro návštěvníky. Trochu jsme se obávali malé účasti (souběžně probíhal semifinálový zápas na mistrovství světa v hokeji).

Podvečerní program zahájila v 17:30 country kapela. Po skončení první třetiny jsme v dobré náladě přistoupili k pokácení máje. Úkolu se ujal tradičně Jakub Kubját. Vše se nám podařilo podle plánu. Méně radosti nám přinesli naši hokejisté, a tak jsme se mohli plně věnovat našemu kulturnímu podvečeru. Při poslechu country hudby si návštěvníci opékali klobásy a párky a užívali příjemného podvečera. Ke kapele se posléze připojili i místní hudebníci.

Vše má však svůj konec. Spokojeni jsme se večer rozešli do svých domovů.

J. D.

Zábavné odpoledne pro děti

Již tradičně druhou sobotu v měsíci červnu, letos tedy konkrétně 11. 6., se uskutečnil **4. ročník Zábavného odpoledne pro děti i dospělé na hřišti „PUŠKVORÁK“**. S trochou nadsázky se dá prohlásit, že proslulé, hrami nabité odpoledne přilákalo obrovské množství lidí z naší obce i blízkého okolí. Chvílemi byly cesty v blízkosti fotbalového hřiště a veškerá další volná prostranství doslova obsypány zaparkovanými automobily.

Děti se mohly těšit celkem na **27 stanovišť** s různými sportovními, praktickými či vědomostními úkoly. K tomu byla přichystána ještě další **3 prémiová stanoviště**, kde mohli dětem pomoci sbírat potřebné body i rodiče, sourozenci a ostatní přátelé. Mladí soutěžící museli překonat nástrahy prolézacího tunelu, účastnili se atraktivních sportovních klání, skákání v pytli, chůze na chůdách, lovení rybiček a hlavně porovnávání svých dovedností na nádherných atrakcích z dílny jednoho z hlavních pořadatelů akce, Míry. Konečné počty ukazovaly, že se tu opět sešlo **více než 200 malých soutěžících.**

Za své výkony získávali již tradiční měnu – „Puškvoráky“. Za ně si mohli následně v bohatě zásobeném stánku nakoupit dárky dle vlastního výběru. Největší odměnou

však pro mnohé byla možnost si zcela neomezeně „zařádit“ na obrovské nafukovací skluzavce.

Po celé odpoledne byla k dispozici také **spousta občerstvení**. Oblíbený popcorn, cukrová vata a především domácí langoše v podání místních „skřítků Puškvoráčků“, kteří byli tradičně po celé odpoledne ve stánku KAMaRáT připraveni plnit vaše přání. Taktéž v hospodě na Puškvorci bylo k dispozici občerstvení pro malé i velké a spousta dalších pochutin.

Hlavními organizátory byl místní spolek KAMaRáT, za významného přispění obce Velké Svatoňovice a hospody Na Puškvorci. Velké díky patří již tradičně všem našim kamarádům a známým, jež nám pomohli akci takovéto velikosti uspořádat. Bylo vás tu na osmdesát a věřte, že bez vás by to nešlo.

Na závěr ještě jedno velké poděkování všem účastníkům za podporu a budeme se těšit na dalších akcích.

Jan Hanák

Kostel v Markoušovicích

Jak jsme vás informovali v letošním prvním čísle našeho Zpravodaje, probíhala v závěru roku 2021 oprava fasády věže kostela sv. Jana Křtitele v Markoušovicích. Vzhledem k nepříznivým podmínkám v závěru roku byla oprava dokončena až na přelomu dubna a května roku letošního.

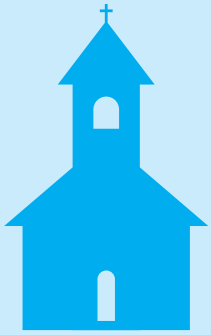

Všichni návštěvníci kostela i hřbitova oceňovali odvedenou práci a hned se jim vloudila otázka: Co dál? Všechny, kteří si tuto otázku položili, můžeme potěšit, neboť **oprava fasády bude pokračovat**. Tentokráte opravou jižní stěny lodě kostela.

Na opravu přispěl vedle vlastníka památky (Římskokatolická farnost v Úpici) Česko-německý fond budoucnosti, ministerstvo kultury ČR a na základě schváleného daru i obec Velké Svatoňovice.

Pevně věříme, že nakonec bude opravena celá fasáda kostela.

J. D.

BENEFIČNÍ KONCERT

V sobotu 4. června se v markoušovickém kostele sv. Jana Křtitele konal benefiční koncert na podporu okupované Ukrajině.

Tento úctyhodný nápad se zrodil v srdci a hlavě Julie Bolehovské, žákyně 7. třídy markoušovického Mraveniště, a byl podpořen spoluúčinkováním pěveckého sboru Collaudemus. Na koncertě si zahráli oba sourozenci Bolehovští, Julie na housle a Oto na trumpetu za klavírního a varhanního doprovodu sbormistrové Kristýny Kosíkové. Citlivým průvodním slovem akci okořenila paní ředitelka úpického muzea Jana Nešněrová.

Koncertu se zúčastnili i ukrajinští uprchlíci, kteří donedávna nacházeli azyl v ubytovně v Markoušovicích.

Peníze vybrané z dobrovolného vstupného putovaly na účet neziskové organizace Člověk v tísni.

Koncert v nás zanechal ještě dlouhou dobu pocit smysluplnosti a radosti z pomoci potřebným.

Poděkování patří jak organizátorům a vystupujícím, tak i vám všem, kteří jste se koncertu zúčastnili.

I. B.

Náves Markoušovice

Každý, kdo má rád nějaký prostor, o něj i pečuje. Nejinak je tomu s návsí v Markoušovicích. Aby mohla sloužit svému účelu – pořádání akcí a setkávání lidí – je nutná i její údržba.

Za tím účelem organizuje Tým náves společné brigády. Na první letošní velkou brigádu se rozhodl oslovit spoluobčany, kterým není stav jejich obce lhostejný. A vyplatilo se. V sobotu 23. dubna se na návsi sešla skoro padesátka lidí, a tak měl Jaroslav Kašpar lehkou úlohu při zadávání úkolů.

Rozešli jsme se po skupinách na jednotlivá místa a provedli celkovou údržbu. Konkrétně část brigádníků šla rozvést štěpku na svah pod hřištěm, další provedli jarní údržbu stromů a keřů či vypleli všechny záhony u informačních tabulí. Bylo nutno odstrojit i náš vánoční strom a odstranit jej, abychom uvolnili místo pro májku, kterou budeme vztyčovat za týden. K tomu ještě Aleš Těžký se svým koníkem přivezl fůru dřeva na budoucí večerní posezení. Rovněž se provedla úprava v boudě na hřišti pro lepší skladování materiálu.

V dobré partě šlo všechno hezky od ruky a zbyl i čas na společné posezení u ohně s občerstvením. Přínosem akce bylo i seznámení se s novými občany obce, kteří se zapojili do práce.

Závěrečné poděkování patří všem zúčastněným. Náves prokoukla a je připravena na naše jarní akce.

J. D.

Otevřené ateliéry

Každoročně v druhé polovině června se koná v celém Královéhradeckém kraji výtvarný festival **Dny otevřených ateliérů** (DOA). Letos to bylo o víkendu 11. a 12. června. U nás v obci bylo už tradičně možné navštívit **Ateliér Kláry Schück** ve vrchní části Markoušovic. Na návštěvníky zde čekalo malé pohoštění a mohli si prohlédnout keramický ateliér, obrazy a plastiky i užitnou keramiku, která zde vzniká, případně si vyzkoušet práci s hlínou nebo tisk linorytu na historickém knihařském lisu. Samozřejmě bylo možné si odnést také své výrobky nebo nějakou drobnou památku, vytvořenou Klárou pro radost.

Letos zde byla k vidění i nová dvoumetrová socha anděla s vypalovanými mandalami vyřezávaná ze dřeva. Počasí se opravdu vydařilo, a tak v sobotu přišlo kolem dvaceti návštěvníků a v neděli byla návštěvnost podobná. Řada příchozích využila krásného počasí a spojila návštěvu v ateliéru s vycházkou na horizont Jestřebích hor, kde mohli pokračovat na rozhlednu na markoušovickém hřebeni nebo naopak na druhou stranu na novou rozhlednu na Žaltmanu.

Ať si vybrali tu nebo onu, určitě je potěšily pohledy do krajiny jak směrem na Krkonoše, tak na Orlické hory, či na vodní nádrž Rozkoš u České Skalice.

Klára Š.

Připravované akce

5. srpna	po setmění **letní kino** na hřišti „Puškvorák" film **Případ mrtvého nebožtíka**
27. srpna	od 15:00 na návsi v Markoušovicích **5. ročník** hudebního festivalu **„Markoušovické Rubání"**
24. září	v prostoru u K- Klubu a parkoviště **Svatováclavská pouť**
28. září	od 10:00 hod **mše v kapli sv. Václava**
29. září	od 18:00 hod v malém sále K-Klubu **cestopisná přednáška pana Turka**
22. října	od 19:00 hod ve velkém sále K-Klubu **divadlo z Meziměstí**
13. října	od 18:00 hod v malém sále K-Klubu **beseda s panem Michalem Skalkou** pracovníkem správy KRNAP na téma fauna a flora Krkonoš
12. listopadu	od 19:00 hod ve velkém sále K-Klubu **divadlo z Batňovic**

Změny termínů vyhrazeny.

Mimo již dojednané termíny připravuje kulturní výbor obecního úřadu ještě **besedu s pane Petrem Voldánem a panem Nývltem Zdeňkem.**

Sledujte obecní vývěsky s přesnými termíny akcí.

Měření a pozorování počasí ve Velkých Svatoňovicích

Amatérská meteorologická stanice se nalézá na Valech u č. p. 277. V nepřetržitém provozu je od května 1993, od 8. května 2010 je měření částečně automatizováno. Webové stránky se zpracovanými výsledky měření a pozorování naleznete na adrese **www.meteosvatonovice.cz**.
Od 22. prosince 2018 jsou nově dostupná online data s pětisekundovou aktualizací na stránce **www.meteosvatonovice.cz/meteo/**, spolu se spoustou statistik vycházejících z automatizovaného měření.

Shrnutí meteorologických měření a pozorování ve II. čtvrtletí roku 2022

Dlouhodobá odchylka průměrné teploty měsíců patřících do druhého čtvrtletí roku 2022 měla vzestupnou tendenci, srážkové úhrny byly po celé období nadprůměrné. **Akumulace srážek** za první pololetí 372,8 mm odpovídá 116 % dlouhodobého normálu.

V rámci staničního měření je od počátku letošního února nově dostupné alternativní zobrazení aktuálních dat a možnost jejich porovnání s údaji ze stanice na Kyselé hoře nad Malými Svatoňovicemi (též se jedná o stanici Davis Vantage Pro 2). Vzdálenost stanic je 1314 m, výškový rozdíl 105 m. Nejzajímavější bývá srovnání rychlosti větru a teploty vzduchu. Často je velmi dobře patrná výrazná inverze teploty (na „Kyselce" je v noci tepleji než na „Valech"). Bohužel dochází k častým výpadkům tamější stanice, takže data nejsou občas i delší dobu k dispozici.

Dne 22. února 2022 bylo zahájeno měření kvality ovzduší (množství prachových částic PM1.0, PM2.5 a PM10) pomocí zařízení Davis AirLink. Máte tak možnost zkontrolovat si aktuální čistotu zdejšího vzduchu. Překvapivě na ni nemá zdaleka tak velký vliv intenzita dopravy, spíše průběh topné sezóny a případný výskyt inverzní situace. I srážky dokáží ovzduší velmi rychle zbavit zátěže prachu.

Duben s průměrnou měsíční teplotou +6,3 °C (odchylka -2,0 °C) **byl třetím nejchladnějším za posledních 25 let**. Předstihl ho pouze duben loňského roku a roku 1997. V jeho průběhu jsme prožili 13 mrazových dnů, celodenní mráz se již nevyskytl. Teplotní extrémy se pohybovaly mezi -3,8 °C (12. dubna v 5:58 SELČ) a +21,8 °C (14. dubna 16:06 SELČ). Poslední mráz letošního prvního pololetí byl naměřen 29. dubna, kdy teplota klesla na -0,1 °C. Srážky se vyskytly v průběhu 19 dní, přičemž v pěti dnech padaly srážky smíšené, ve stejném počtu dní pak smíšené. Souvislá sněhová pokrývka již v dubnu nenapadla, naposledy se sníh na povrchu udržel pouze částečně 11. dubna. O osm dní později proletovaly v doprovodu dešťových kapek poslední jarní sněhové vločky. Celkový srážkový úhrn činil 50,3 mm (148 % normálu). První a poslední dubnová bouřka zahřímala z uctivé vzdálenosti 20 kilometrů od Náchoda dne 9. dubna odpoledne. Nejsilnější náraz větru JZ směru o rychlosti 13,9 m/s byl naměřen 7. dubna večer.

Květen se zařadil mezi **teplotně normální měsíce**. Jeho průměrná teplota +13,6 °C (odchylka +0,1 °C) mu přisoudila pozici 13. nejteplejšího května posledního čtvrtstoletí. Ledoví muži si letos vybrali dovolenou a vcelku výjimečně se během měsíce nevyskytl žádný den s mrazem. Totéž však nelze tvrdit v případě přízemních teplot. Ve výšce 5 centimetrů nad zemí mrzlo třikrát (-1,3 °C 1. května), naposledy dokonce ještě 29. května (-0,1 °C). První letní den byl zaznamenán 11. května, jednalo se zároveň o nejvyšší květnovou dosaženou teplotu (+26,3 °C). Teplotní hranice +25 °C byla během měsíce překonána třikrát. Nejchladněji bylo až na konci měsíce, kdy ranní teplota 29. května klesla na +2,3 °C. Měsíční srážkový úhrn dosáhl 81,7 mm (107 % normálu), srážky padaly během 16 dní. Počet bouřkových dní vzrostl proti předchozímu měsíci na tři. Jednotlivé bouřky byly celkem čtyři, přičemž nejsilnější postihla naši obec 5. května (podrobněji je rozebrána níže). Vítr dosáhl nejvyšší rychlosti 12. května odpoledne, a to 13,4 m/s ze severozápadu.

Červen přinesl teplé dny, kterých do té doby příliš mnoho nebylo. Naštěstí se zatím nejednalo o dlouhodobé vlny veder. Průměrná teplota +18,7 °C (odchylka +2,1 °C) červen i přesto umístila na **čtvrté místo mezi nejteplejšími červny** od roku 1996. Jen těsně byl předstižen loňským červnem. Užili jsme si celkem 15 dní letních, z toho 2 dny tropické (první se vyskytl 19. 6.). V úterý 28. června jsme byli velmi blízko v našich končinách vzácné tropické noci, ranní teplota však nakonec klesla na

Pokračování na straně 24 >>

<< Pokračování ze strany 23

+19,7 °C. Maximální červnová teplota dosáhla hodnoty +31,9 °C (27. 6. v 15:57 SELČ), minimální klesla na +5,7 °C (14. 6. a 15. 6. v 5:30 SELČ, resp. v 5:20 SELČ). Srážkově byl červen průměrný, déšť padal během 12 dní a celkový úhrn srážek dosáhl 74,7 mm (103 % normálu). Bouřlivý však byl víc než dost. V průběhu šesti bouřkových dnů nás zasáhlo (nebo prošlo okolím) 18 bouřek. Extrémní byly v tomto ohledu především dny 13. 6. (7 bouřek) a 29. 6. (5 bouřek). Bouřky oplývaly vydatnými srážkami, vyskytly se i kroupy, naštěstí malých rozměrů. Nejsilnější vítr zavanul paradoxně mimo bouřku, a to 29. června odpoledne. Jeho rychlost dosáhla 10,7 m/s z jihovýchodního směru.

Meteorologické extrémy a zajímavosti

Ve čtvrtek **5. května** odpoledne zasáhla Svatoňovicko takřka **stacionární bouřka** s výraznou tvorbou nových konvektivních buněk ve svém týlu (tzv. backbuilding). Bouřka trvala více jak 3 hodiny (mezi 14:20 – 17:40 SELČ) a v jejím průběhu spadlo 31,5 mm srážek (celkem za den 32,2 mm). Směrem k severu srážkové úhrny dále narůstaly, a tak v Bohuslavicích nad Úpou byl naměřen úhrn okolo 64 mm a došlo k sesuvu svahu v bohuslavickém kopci (pod Sedmidomím). Velké množství deště způsobilo vzestup hladiny Markoušovického potoka na **1. stupeň povodňové aktivity**. Zároveň došlo k místním splachům bahna a kamení z luk a polí (například ve Starém Sedloňově nebo na Smíchově). V Markoušovicích v počáteční fázi bouřky padaly kroupy o velikosti až 2 cm, zde na stanici později do 5 mm.

Při přechodu studené fronty v pondělí 13. června se v průběhu dne postupně vyskytlo sedm samostatných bouřek. Nejintenzivnější byly první dvě z nich v nočních hodinách, neboť přímo postihly naši obec. Další bouřky v průběhu dne nás již míjely nebo byly více vzdáleny.

Při dopolední bouřce na linii konvergence (sbíhavosti přízemního větru) před postupující studenou frontou došlo v pondělí 20. června 2022 v 10:45:22 SELČ k **úderu blesku do země ve vzdálenosti 640 metrů od stanice.** Shodou okolností jsem se právě díval směrem, ve kterém blesk udeřil a mohl jsem tak odhadnout polohu zasaženého místa. O den později jsem na výpravě do terénu zjistil, že blesk zasáhl a poškodil smrk v rámci lesního porostu v „Zádušním lese" v Batňovicích (viz foto).

Smrk zasažený bleskem v „Zádušním lese" 20. června 2022

Dalším výjimečně bouřlivým dnem byla středa 29. června. První bouřka dorazila brzy ráno, doprovázena lehkou zálivkou. A zcela splnila pranostiku, že ranní bouřka se odpoledne vrací. Po poledni výhružně hřímalo kdesi z Kladska, aby následně od jihovýchodu přišla další vydatná dávka deště. Následovala chvíle obav, neboť přímo od jihu na nás mířila silná supercelární bouře z Vysočiny. Přešla přes Jihlavu a Pardubice, třetí krajské město se jí však stalo osudným. Nad Hradcem Králové se rozpadla a nad naše hlavy doputoval neškodný deštík doprovázený občasným zahřměním. Velké finále se však teprve chystalo daleko na jihu. Blesková diskotéka rozzářila oblohu po desáté hodině večerní. Složitý terén našeho kraje naštěstí rozbil a oslabil bouřkové pásmo natolik, že vítr již neměl ničivou sílu. I přesto spadlo 12,7 mm deště a krátkou chvíli padaly zhruba 5 mm velké kroupy. Slábnoucí bouřka pokračovala až do třetí hodiny ranní následujícího dne.

Bouřka nad Krkonošemi 20. června 2022

Velká voda na Markoušovickém potoce ve Fládru 5. května 2022

V podzimním vydání Zpravodaje se kromě tradičního meteorologického souhrnu budu opět věnovat i zhodnocení letošní čapí sezóny, na kterou mělo v mnoha případech negativní vliv právě i počasí.

T. Prouza

Zpravodaj občanů Velkých Svatoňovic a Markoušovic, vydává jako periodický tisk územního samosprávného celku čtvrtletně OÚ Velké Svatoňovice 68, IČO 278 394, evidenční číslo **MK _R E 22736.**
E-mail: zpravodaj@velkesvatonovice.cz
Číslo 3/2022 vyšlo nákladem 600 výtisků 5. 8. 2022, uzávěrka dalšího čísla je 9. 10. 2022
Grafické zpracování a tisk: Tiskárna PRATR a. s. Náchodská 524, 54103 Trutnov